

LM ERICSSONS VERKSTADSKLUBB, (Hägersten Stockholm) tog fram detta märke 1980. Märket är guldfärgat och med röd emalj, texten är också röd. Storleken är 16 mm. pluss pilen.

Verkstadsklubben Saab-Scania Trollhättan, (avd.112) firade 50 årsjubileum 1988.

Märket man lät göra är silverfärgat, 18 mm. stort. Texten är svart upptill, i mitten och nertill är den röd. ramcirkeln är delad så att den övre halvan är röd och den undre halvan är svart.

Verkstadsklubben SAAB-SCANIA (avd.83 Linköping) lät göra detta silverfärgade märke till sin 50 årsdag 1990.

M-et är rött, texten och övriga linjer är svarta. Storlek ca. 18 mm.

Götaverkens Verkstadsklubb (avd.41 Göteborg) utgav märket till sitt 75 årsjubileum 1976.

Märket är 18 mm. stort och har ytterst en mörkröd ring med text, järntecknet är svart. I mitten två vita båtstavar mot en blå himmel, text och linjer i guld.

Avd. 97 Finspong, där fins en pensionärsklubb med ett eget märke som utgavs 1984.

Metallfärgen i märket är mörkt kopparfärgat. Den smala ytterringen är gul. I mitten mörkröd emalj och några vita fält på M:et. Storlek ca. 15 mm.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Man har sagt mej att detta märke är gjort för rättvisedagen 6 okt. 1992 i Gävle.
Märket är av vit plast och har ett svart tryck, storleken är 59 mm.
Vad GRUFF står för har jag inte fått någon förklaring till.

LO sektionen i Eskilstuna hyr varje år Parken Zoo och arrangerar Fackens Familjedag.
Till 1994 års fest hadde man låtit gjöra detta trevliga märke som är av gul plast med rött tryck och 40 mm. stort.

Detta yita 40 mm. stora plastmärke med rött tryck är framtaget av Arbetslösas klubb, Industrifacket Malmö 1995.
Man krävde återgång till 90% nivån i trygghetsförsäkringarna.

(man delade med sej av märkena till andra fackliga avdelningar i stan. (utifall du fått ditt ex. från annat håll))

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Vitt plastmärke med röd text.

Kravet framfördes av fackklubben på LM-Eriksson i Söderhamn 1980.?

Storlek 40 mm.

En uppmaning som framfördes från Metall 1990. Märket är vitt med svart text, bilden är tryckt i blått, rött och gult. Storleken är 38 mm.

1992 beslutade Alfa-Laval att flytta till Eskilstuna. Mot detta protesterade arbetarna i Tumba.

Märket är 38 mm. stort och är vitt med svart tryck innanför en röd cirkel.

Utgavs av verkstadsklubben SAAB-SCANIA Södertälje i samband med en konflikt man hade 1990. (Företaget instämde 980 anställda till AD)

Märket är vitt med rött tryck, storleken är 55 mm.

Rött å grant lyser detta märke med vit text, som metallarna i Halland gav ut 1997. Märket är 38 mm.

Samlarhälsningar medl.32

Olavi

1989 engagerade sej SF avd. 1010 mot Apartheidpolitiken i Sydafrika. Märket är av vit plast, texten runt om är svart, loggon i mitten är röd, 30 mm. stort är märket.

1996 inledde SEKO ett "framtdsprojekt" med syfte att inventera medlemmarnas ideer och synpunkter om fackets roll inför 2000 talet. Märket är vitt med en svart ram. Loggon nertill är tryckt i rött och blått. Den svarta texten upptill har förbundets loggo i ljusgrått som ett undertryck. Märkets storlek är 22 x 22 mm.

1997 framförde SEKO trafik/SJ kravet om rättvisa villkor för järnvägstrafiken. Kraven framfördes till regeringen och riksdag. I kampanjen ingick detta märke, som är rött upptill med vit text och nertill vitt med svart text. 37 mm. är storleken.

Från gamla SF har vi hittat dessa två OMBUDS märken. Båda är vita med blått tryck. Storleken är ca.25 mm.

Samlarhälsningar
medl.32

Olav

ARBETARRÖRELSENS BOKCAFE,
förmodligen det som låg på Vasagatan
i Stockholm, är utgivare av detta märke.
Med ledning av rosens utformning så
har det varit på tidigt 80-tal.
Märket är 25 mm. stort, rosen i rött och
grönt på vit grund, omgivet av en röd ring.
Texten är svart.

1992 protesterade vårt folk i Haninge
mot den borgeliga kommunledningens
nedskärningspolitik.
Märket är gult med svart tryck.
Storleken är 38 mm.

Ett par lokalt utgivna valmärken från 1994
får vi plats med.

(S)kövde märket är vitt med rött tryck,
och 38 mm. stort.

Det från Karlskrona är också vitt,
texten är svart och rosen är röd.
Storleken är 37 mm.

Samlarhälsningar
medl. 32

Olavi

Ett vitt märke med svart text.

Storleken är 38 mm.

Utgiven år ?

Detta märke är i mitten vitt, till

vänster rött och till höger blått.

Texten och förbundsemblemet i blått.

Storleken är 38 mm. Utgiven år ?

Följande två märken har jag fått från Stockholm.

Båda märkena är röda med vit text, storleken är 56 mm.

Utgivningsåret är 1998.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Samlarrapport 357 NOV. - 99

1996

Kommunal Gotland 30 år.
Märket är 15 mm. Vitt med blå text,
emblemet i Gult och Blått.

1999

Kommunal Väst.
Röd botten, "Väst" i blått, "Kommunal"
och ramlinjer i silver.
Storlek 21 X 9 mm.

Kommunal W P F G 1999 Stockholm.
World Police & Fire Games 16-24 / 7 - 99
Röd text på svart grund, "elden" i
rött, orange och gult.
Storlek 17 X 24 mm.

1999 års kampanj KUL PÅ JOBBET,
(ingår i projekt 2003)
Märket är vitt med röd text,
2 an och 3 an är svarta, nollorna
är en blå och en röd.
30 X 13 är storleken.

KUL ATT GÅ TILL JOBBET,
står det med röda bokstäver på detta
55 mm. stora märke som i övrigt är
tryckt i flerfärg.

Eftersom "GLOBEN" fins i bakgrunden
så är nog detta ett lokalt Stockholms-
märke till kampanjen.

Samlarhälsningar
Medl 56 Anna
Medl 18 Tim

Samlarrapport nr. 358 NOV. - 99

KF - märken.

Kosum Jämtland 80 år.
se Åkes rapport 238. och 243

Konsum Jämtland 85 år. 1909 - 1994.
Beigefärgad grund.
Fält och punkt i grönt.
Text: röd.

Konsum Jämtland. 90 år. 1909 - 1999.
Helt guldfärgad.

Märke från en av KF:s senare enheter.

Text: Robin Hood, grön,
över rödringad piltavla.

VI-SKOGEN

I februari 1983 startade tidningen VI trädplantering i Kenya, ett av världens skogfattigaste och mest ökenhotade länder. Detta projekt har varit och är ett mycket framgångsrikt och kostnadseffektivt biståndsprojekt, som gjort att man i dag har målsättningen att skapa ett "grönt bälte" runt hela Viktoria sjön.

✓ Ett märke finns utgivet.
Det är ljusgrönt med svart tryck och 38 mm. stort.

Ungdommarna i SSU-NACKA läste om VI-skogen och blev så imponerade att man beslöt hjälpa till. 1996 började man sälja ett specialdesignat knappmärke för 10:-kr. st. vilket är produktionskostnaden för ett träd i VI-skogen.

Knappmärket är vitt med ett träd med gröna blad och ett litet rött äpple. Texten är svart, storleken är 38 mm.

Till sist några rader jag klippt ur deras info.blad:

Som du själv förstår nu när du läst igenom informationsbladet är det av yttersta vikt att man stöttar och hjälper till SSU-NACKA har valt att satsa på det här projektet därför att vi tror att pengarna verkligen kommer fram istället för att sväljas av en jättelik administration som man får känslan av när man skänker pengar till större organisationer. Dessutom tycker vi att det är viktigt med miljötänkande, även globalt. Vi gör absolut ingen vinst på knapparna. Vi lånar även ut idén till andra klubbar som vill samla in knappar till Vi skogen.

*"Den som planterat ett träd
har inte levt förgäves."*
(kinesiskt ordspråk)

Samlarhälsningar
medl. 32

Olav

FÖRBUNDET HASSELA SOLIDARITET

Är det något som hör till vårt samlarområde ?
Den frågan fick jag en gång och mitt svar blev: ja.
Jag anser Hassela vara en tillräckligt närstående medlem av familjen. Se mitt utdrag ur förbundets stadgar.

STADGAR O FÖRBUND

§ 1 ÄNDAMÅL

Förbundet Hassela Solidaritet har som ändamål att, på grundval av den demokratiska arbetarrörelsens och Hasselakollektivets kamp för demokrati och solidaritet, organisera människor till praktiska social-politiska verksamheter.

§ 2 ORGANISATION

Mom 1

Förbundet Hassela Solidaritet har sitt säte i Stockholm.

Mom 2

Förbundets verksamhets- och räkenskapsperiod gäller från 1 januari kongressår till 31 december år efter kongress.

Stadgarna tryckta 1982

Åtminstone 2 märken har utgivits.
Det älsta är 38 mm. stort, ytterst en röd ring med svart text, i mitten en ros som bryter sej upp ur den grå asfalten, himmelen är gul.

Det andra är ett elipsformat "pins". Metallfärgen är guld. Texten är röd på svart grund. storlek ca. 24 X 16 mm.
Utgiven 1998 (?).

Samlarhälsningar
medl. 32

Olavi

SAMLARRAPPORT 361 NOV. - 99

Här är ett av dom verkligt gamla fackföreningsmärkena.

Detta kommer från Malmö Träarbetare Fackförening.
Bildad 1882, av byggnadsträarbetare och timmermän i staden.

Att märket ser ut som det gör är helt enligt tidens seder och bruk. Under 1800 talet var det vanligare med föreningsmärken av "medaljtyp" än nålmärken. Kring sekelskiftet blev det vanligt med knapphålsmärken och även märken med nål eller broschfäste blev allt vanligare.

Dessa medaljmärken var ofta brakteatpräglade, d.v.s. pressade av en tunn metallplåt. Andra åter var präglade av ett tjockare ämne, likt ett mynt, och kunde då vara präglade på båda sidor. Materialet kunde variera, nysilver var vanligt.

Detta ex. från M.T.F. är präglat av ett tjockt material och försilvrat, baksidan är blank. Storleken är 30 mm.

Not.1

Denna "pärla" finns att beskåda i Varbergs Märkessamling.

Not.2

Stansen man använde för att framställa detta märke finns bevarad och förvaras på Arbetarrörelsens arkiv i Malmö.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Sv. Lantarbetareförbundets märken. (av mej kända)

Förbundets nummerade förtjänstmärke är gjort av förgyllt silver. Märket är igenombrutet och skjölden har vit emalj. Storleken är ca. 23 mm.

För vilket ändamål detta märke är gjort vet jag inte. Det är av gulmetall och fins i två utförande, den ena med vit emalj i skjölden och den andra med röd. Märket är igenombrutet och ca. 16 x 17 mm.

Den äldre upplagan av förbunds nålen är av gulmetall med röd emalj. Storleken är 17 x 17 mm.

Nuvarande märke saknar texten "BRODERSKAP". Storleken är 13 x 12 mm. i övrigt samma färger som förut.

Det fins också ett märke där plögen är utbytt mot en spade och en kratta. Även detta märke är 13 x 12 mm. och med samma färger som dom andra. Förmodligen är detta märke framtaget för avdelningar med medlemmar som arbetar på handelsträdgårdar.

Förbundet har en synnerligen brokig organisationshistoria, här dom viktigaste bitarna=

- Sv. Lantarbetareförbundet. 1908-
- Skånska Lantarbetareförbundet. 1904-1907
- Jämtlands läns lantarbetareförbund. 1906
- Mellersta Sveriges Lantarbetareförbund. 1906-1908
- Västernorrlands läns lantarbetareförbund. 1906-1907
- Norrlands Skogs- och lantarbetareförbund. 1907-1908
- Sv. Skogs- och Lantarbetareförbundet. 1908-1909
- Övre Dalarnas Småbonde- och Skogsarbetareförbund. 1908-1909
- Sv. Småbrukare- och Skogsarbetareförbund. 1909-1911
- Västmanlands-Dalarnas Lantarbetareförbund. 1919-1920
- Smålands Lantarbetareförbund. 1919-1920
- Mellersta Sveriges Skogs- och Lantarbetareförbund. 1920-1921
- Sveriges Skogs- och Lantarbetareförbund. 1921-1922
- Upplands Lantarbetareförbund. 1919-1929
- Sv. Trädgårdarbetareförbundet. 1907, 1918-1924

Något att tänka på, här fins kanske flera intresanta märken.

Trycket i rött och gult på vit grund. Ø37 mm.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

SAMLARRAPPORT

No. 363 NOV. - 99

Här är några märken från Metall avdelningar som fyllt år.

Avd. 33 (Varberg) OBS. se rapp 588

1951 firade man 60 årsdagen.
Märket är ca. 25 mm. och gjort av en röd
transparent plast, med text i guldfärg.

Avd. 111 (Kristinehamn)

1962 inträffade 60 årsdagen, som
uppmärksammades med ett vitt plastmärke
med rött tryck.
Storleken är 20 X 20 mm.

Avd. 5 (Söderhamn)

1995 firade metallarna i södra Hälsingland
sin 100 årsdag med detta vita plastbelagda
märke. Det är 15 mm. stort och har rött tryck.

Avd. 37 (Motala)

1996 firades 100 årsdagen.
Märket är vitt med ett flerfärgstryck
och plastbelagt.
Storleken är ca. 31 X 18 mm.

Avd. 294 Kalix

Firade sin 60 årsdag 1997,
med ett relieffpräglad märke i gulmetall.
19 mm. stort är märket.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Jag skulle tro att det fins en Smidesklubb i nästan alla Metall avdelningar. Några av dessa har egna märken, pluss att det fins ett "riksmärke".

Riksmärket är av gulmetall och med röd emalj.
ca. 11 mm. stort, pluss "pilen".

✓

Stockholms-smedernas märken är ca. 14 x 17 mm. Det är ett rött emaljärke, metallfärgen är guld. Det fins två upplagor, den första har året 1891, det andra är ett jubileumsmärke med årtalen 1891 - 1941.

✓

✓

Göteborgs-smedernas märke har en vit grund. Smeden är i svart, rött och guld. Texten är också gul. Storleken är 19 mm.

✓

Malmö-smederna, (se även rapp. 5) 1988 firade man sitt 90 års jubileum. Märket man då lät göra är utfört i gulmetall. I mitten, smidesemblemet på röd grund omgivet av en blå ring med text, därunder ett rött fält med årtalen 1898 - 1988. Märket är ca. 19 mm. stort.

✓

Samlarhälsningar
medl.32

Olav

Storlek 55 mm
Blå med röda "stjärnskott"
Gul text

Kosum Göteborg 1994
Storlek 56 mm
Musiker i svart
Åhörare i brunt
Övrigt vitt

Storlek 31 x 14 mm
Gulmetall
Reliefpräglad

109 Ture Isaksson

Storlek 55 mm
Text i blått och rött
på vit grund

Storlek 55 mm
Grönt tryck på vit
grund

1998-1999
Storlek 55 mm
Blå text på vit grund
Nedersta raden grön
Text upptill på ett
gult moln

Samlarrapport nr 366 Nov. - 99

KF-märken.

Under jubileumsåret har även lite större märken kommit ut.
Storlek 85 x 25 mm.

1. Färg turkos

Text:

✓

2. Färg blå

RIKTIGT BRA IDEER BLIR BARA
BÄTTRE OCH BÄTTRE

KF 100 år

✓

3. Färg röd

KÄNSLA OCH FÖRNUFT
TILLSAMMANS

KF 100 år

✓

4. Färg turkos

TILLSAMMANS ÄR EN FIN
AFFÄR. ÄR DU MED?

KF 100 år

✓

5. Färg röd

HUNDRA VARV RUNT SOLEN
TILLSAMMANS

KF 100 år

✓

6. Färg blå

SAMARBETE FÖR
SJÄLVSTÄNDIGA

KF 100 år

✓

Beskrivning av nålmärken:

1. Socialistiska ungdomsmötet i Västervik 22-25 juni 1933.

Pappmärke, Ø 38 mm. Yttering: röd med gul text, Fana: röd med gult märke, Vatten: blått, Himmel: gul, Fabrik: vit, Mur: brun med gröna träd omkring.

2. STIAF Avd 106

Plakett 31x55 mm, vitmetall. STIAF-märket är fastsatt ovanpå plaketten: (Röd botten med gul text och sågklinga.) Avd 106 är Oskarshamn.

3. Fredsdem. 1932 Målet: Folkens Förbrödring

Pappmärke, Ø 25 mm. Gråbrun färg med svart text. Tillverkare: H. Nordvall Basarvarulager, Karlsborg.

Vänliga hälsningar

Medlem nr 08

Jan Jutefors, Rockneby

Nötknäpparen

Tankeskärpande, nervlugnande, lärorik

Under många år innehöll FIB:s julnummer tävlingar och problem av olika slag. Intresset för dessa tävlingar visade sej vara så stort, att tidningen i början av 50-talet, i samband med julnumret, samlade dessa i en speciell bilaga "JULNÖTTER".

1954 var det dags att bygga vidare på detta ökade intresse för korsord och tävlingar av olika slag. FIB började ge ut en månadstidning under namnet "NÖTKNÄPPAREN". Devisen lød: Tankeväckande, nervlugnande, lärorik. I redaktionen satt Olle Cronsjö och Gösta Knutsson med den förstnämnde som red. och ansvarig utgivare.

För att stimulera intresset lanserade tidningen idéen med "Elitmärken" av olika valörer (guld, silver och brons), samt "Mästarmärket". Varje tävlingsuppgift poängsattes med hänsyn till svårighetsgraden. För bronsmärket ställdes inga särskilda svårighetskrav, det räckte med att erövra ett visst antal poäng, men sen ökade kraven i takt med valören. Poäng på mästartmärket kunde man endast få på ett fåtal svåra tävlingar i varje tidningsnummer.

För att de lösare som erövrat samtliga märken skulle ha något att kämpa för, så tillkom med tiden en statyett kallad "OSKAR". Statyetten hade stora likheter med figuren här nedan.

Efter en tid så infördes en speciell ungdomssida, som gav dessa chansen att erövra "Elitmärket i järn". (juniormärket).

Elitmärket i guld, silver och brons, finns också med öppen underkant, troligen en variant som framtagits på 70-talet.

Sista numret av NÖTKNÄPPAREN utkom den 15 mars 1979.

Elitmärket
c: a 21x18mm

Elitmärket
öppna varianten

Mästarmärket
c: a 21x20 mm

Märkesavbildningarna svarar Olavi för. Tack!

Samlarhälsningar
medl. nr 42

Olavi

Nötknäpparen

Fackliga kamrater!

Efter 106 år och 5 månader upphör Svenska Bleck- och Plåtslagareförbundet som egen organisation i och med att förbundet går samman med Svenska Byggnadsarbetareförbundet den 1 januari 2000.

Förändringen innebär ju inte att det fackliga arbetet för plåtslagarna avstannar utan det kan bli tvärtom, genom att tillhöra ett större förbund kan våra och de gemensamma fackliga frågor inom Byggnadsarbetareförbundet få en större tyngd.

Med möjligheterna att bilda yrkesklubbar för plåtslagarna kan vi även i framtiden aktivt föra fram och påverka i frågor som är angelägna för plåtslagarna, hur kraftigt det beror på oss själva.

Vi vill framföra ett tack till alla kamrater som genom årens lopp varit aktiva och engagerade inom förbundets på alla nivåer, och som därigenom möjliggjort ett framgångsrikt fackligt arbete som har gagnat medlemmarna.

Vi vill också framföra ett tack till närstående organisationer för den goda och kamratliga gemenskapen som alltid funnits genom alla dessa år.

Vi tackar för den tid som varit, nu tar vi nya tag och tillsammans med övriga kamrater inom Byggnadsarbetareförbundet skall vi göra ett starkt förbund starkare.

Förbundsstyrelsen

Förbundet hadde ett Förtjänstecken.

Jag har endast sett det på bild så jag vet inte om det är utfört i någon ädel metall.

På bilden ser det ut som om "halvkransen" är präglad med eklöv till höger och lagerblad till vänster.

Storleken är ca. 19 mm.

Även avd. 16 Göttingen har hunnit fylla 100 år och celebrerade det med ett märke som har samma utförande som det gamla märket, (se rapp.198) förutom att nu finns där årtal. Storleken är ca. 13 x 16 mm.

Efter detta "avskedsbrev" publicerat i LO-tidningen dec.1999, kan det väl passa att redovisa dom märken som jag fått kännedom om efter det att jag skrev rapp. 198.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

1996

fick vi ett nytt kampfondsmärke.
Märket har en svart kant, där innanför en gul ring med ordet "kampfonden" skrivet två ggr., en ggn. med röda- och en ggn. med svarta bokstäver. I mitten ett vitt fält med rosen i rött. Märket är 13 mm.

Erlandergården, Ransäter,

har givit ut detta märke med vår "längste" statsminister.
Bilden är ritad av signaturen EWK 1961, märket utgavs 1999. Det har vit grund med Tage i svart och grått, längst ut en röd ram. Storleken är 17 X 51 mm.

Ett tillägg till rapp. 338, tredje märket.

En observant medlem (162) har rapporterat att det, åtminstone i Stockholmsområdet, fans en upplaga där rosen täcker en större del av märkets yta, jämför bilderna. Detta märke är ca. 1 mm. större men i övrigt samma utförande.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Skogsblomman, tycks ha varit ett ganska vanligt namn på en N.O.V.-loge. Jag har hittat uppgifter om ett flertal med det namnet, men inte den från Torrskog, som ligger ett par mil norr om Bengtsfors, Dalsland. Kanske det skulle ge bättre resultat med sökandet på ort o ställe, än att göra det från en skånsk horisont. Märket från hembygdsfästen 1916 är av papp utformad som en röd fana med svart text.

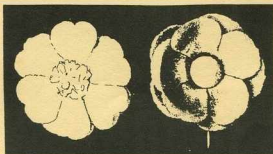

Logen 563 Frihet fans i Deje, Värmland. Det tycks ha varit en mycket aktiv loge, åtminstone omnämns den och dess verksamhet ett flertal gånger i tidningen Verdandisten. Detta märke är nog utgivet före första värds-kriget då mycket antimilitaristiska tankar präglade rörelsen. Märkets grundfärg är blå, texten är vit. Frihetsgudinnan har en röd klänning och håller en röd fana i handen.

VITA ROSEN

Nykterhetsrörelsens stora propagandamärke som varje år såldes inför Folknykterhetens dag. Det var ett gemensamt märke för samtliga nykterhetsorganisationer, givetvis även N.O.V. Det fins några frågetecken kring rosen, tex. när började man sälja den ? när upphörde man ? sent -60 tal ? 1954 firades Folknykterhetens dag för 30:de ggn. och i en anons för Vita Rosen skrev man om en jubileumsblomma i det "nya större formatet". Enligt vittnesuppgift blev det den storlek man framgent använde sej av. Av dessa, (stora) har jag sett två varianter. Den vänstra, som jag tror är älst, har en tunn stältråd som sjalk och blommas mitt är en tillskrynklad paperstuss. Den högra har en nål och en "flirtkula" i mitten. Båda är gjorda av ett vitt textil.

✓

✓

HÖSTMARKNADEN 19 - 20 sept,
det är ungefär allt som detta NOV-märke berättar.
Vilket år eller var, får vi inte veta.
Det som är mest iögondefallande är det
minst sagt originella NOV-monogrammet.

Tänk om man skulle ha turen att hitta
detta monogramm i något annat tryckalster,
det skulle kanske ge svar på frågan
varifrån märket kommer.

Märket är vitt med en gul kant, texten är blå.

Även nästa märke har en skrivning som vi inte är vana vid,
man har skrivit **N.O.W.** Att använda dubbelv var ju normalt
i gammelsvensk stavning under 1800 talet. I dom handlingar
från 1896 då Orden blev till så skrev man :
"Nykterhets - Orden Werdandi (N.O.W.) konstituerades i
Stockholm den 3 febr. 1896 af logen S:t Göran, hvilken
blivit ur Goodtemplarorden utstött."

Märket är vitt med blått tryck, texten är rödbrun.

Kring sekelskiftet anordnades en stor mängd demonstrationer
och möten där man krävde rusdrycksförbud. Dessa arrangerades
oftast gemensamt av dom olika nykterhetsorganisationerna på
orten eller regionen, men även var för sej agerade man och
ordnade möten av alla de slag.

Från denna tid fins en mängd olika märken med apeller mot
rusdrycker.

Många av dessa märken är organisationsneutrala, så man
vet inte till vilken organisation man skall plasera dom.

Detta märke som jag tagit med här är ett sådant.

Även detta märke är vitt med blått tryck och med röd text.

Lägg märke till att blommrankan är likadan på båda märkena.

Jag tror inte det är osannorlikt att märkena har samma
beställare.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Agitationsmärken utgivna med anledning av konflikter på arbetsmarknaden är faktiskt inte så vanliga. Jag känner bara till tre. Dessa två och Scaniamärket på rapport 353.

1980
strejkade Hamnarbetareförbundets medlemmar för rätten att teckna egna avtal. Märket, utgivet av Göteborgsavdelningen, är grönt med svart text. Storleken är 56 mm.

1999
utbröt en konflikt där Kommunals bussförare strejkade. En av knäckfrågorna gällde kjörscheman m.m. och förarnas möjligheter till pauser. "Kissepauserna" blev den fråga som medierna uppmärksammade mest. Märket är tryckt i flerfärg, där blått och brunt dominerar. Texten lyder: "Vi tror att det är framtidens förarstol".

Storleken är 38 mm.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

FCO, LO-SEKTION och LO-FACKEN

är ju egentligen samma sak, bara olika namn man använt under tidens gång. Det har ju hela tiden gällt det tvärfackliga samarbetet lokalt - regionalt.

Norrköpings FCO,
Arbetets dag till arbetets ära 1950.
står det på detta pappmärke som har
ett rött tryck på gul-tonad grund.

LO-Sektionen Nynäshamn
är utgivare av detta knappmärke.
Min gissning är att det varit till en
valrörelse på -80 talet.
Märket är vitt med blå text, rosen i
rött och grönt, storlek 44 mm.

Nybro LO-Sektion
lät göra detta märke till sitt 75 årsjubileum 1994.
Metallfärgen är guld, texten är röd.
15 mm. är storleken.

1997

när LO-Sektionen på Gotland bytt namn till
"LO-FACKEN" gav man ut detta märke som är
vitt, det har en röd LO loggo och svart text.
Storleken är ca. 19 X 9 mm.

Samlarhälsningar
medl. 32

Olavi

PÅ SKRÅVÄSENDETS RUINER

MED SKRÅVÄSENDETS AVSKAFFANDE 1846 följde, att de rester av den gamla skråorganisationen försvunno, som funnos inom murareyrket och vissa andra yrken. I flera fall ersattes gesällskapen omedelbart med sjuk- och begravningskassor eller andra liknande sammanslutningar, vilka fingo till huvudsaklig uppgift att sörja för rent filantropiska uppgifter.

(ur Sv.Murareförbundets minnesskrift 1930)

En sådan sjuk- och begravningskassa var den 1875 bildade Helsingborgs Murareförening.
(Fackförening bildades 1886).

Murareföreningen måste ha varit en stark och livaktig förening, man hade eget standar och fana med vilka man deltog i dom första majdemonstrationerna på 1890 talet.

Ett rockmärke hadde man också låtit göra.
Det är ett brakteatpräglat märke av vitmetall med en broschnål på baksidan.
Märket är 31 X 38 mm. stort.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Märken från Folkets Parks Centralorganisation.

För vem märkena är avsedda vet jag inte, men jag kan tänka mej att det är styrelseledamoter och likn. som fått dom.

Under vilken period dom varit aktuella är också obekant för mej. Dom märken som jag sett, ser ut att vara tillverkade -40 till -60 talet. Men organisationen lever ju ännu, så märkena är kanske fortfarande aktuella, även om jag inte sett några typiskt nyttillverkade.

Detta märke uppfattar jag som det älsta. Det är av silvergrå metall och är grönmåljerat. Texten runt kanten är relieffpräglad. Storleken är ca. 18 mm.

Av detta märke fins en variant som är målad.

Detta märke är av gulmetall, grönmålat i mitten, textringen är vit med gul text. ca. 16 mm. stort.

Till 50 års jubileet utgavs detta märke. Utförande och storlek samma som föregående.

Ett förtjänstmärke fins också, det är av gulmetall och är grönemaljerat. Det är 15 mm. stort.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Två kreativa damer i var sin ända i det avlånga landet har gjort dessa vackert handmålade porslinsmärken.

Flickan i norr heter Alice Bergkvist och bor i Norsjö, Västerbotten.
 Detta märke gjorde hon 1994.

Flickan i söder heter Ann Mattisson och bor i Helsingborg, Skåne.
 Hennes två märken är gjorda 1981 och 1982

En liten tanke, när man ser dessa konstnärliga allster.
 Vad måtte det icke finnas i resten av landet på vägen
 mellan dessa två damer?

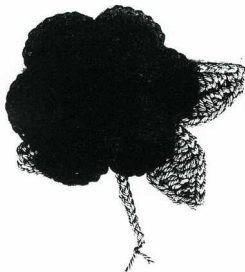
Samlarhälsningar
 medl.32

Olavi

Denna virkade ros tycker jag man kan jämföra med vilket annat valmärke som helst. Rut och dom andra damerna i Finspong hade satt som mål att producera 1000 st. till valet och så blev det. "Vi nådde ju ändå fram" berättade Rut. Sen hur många rosor som blev virkade enligt beskrivningen i MorgonBris är det ju ingen som vet.

Ur *Aktuellt i Politiken* (S)
6 dec. 1979

Denna bild ger inte rättvisa åt den vackra röda rosen med gröna blad som Rut Landerholm har virkat

(avbildad i naturlig storlek)

"Vi hoppas kunna sända en bukett om minst 20 efter nästa val", skriver Rut Landerholm i Finspong, som virkat de två röda rosorna.
Foto: ANDERS NYSTROM

"Julrosor" till Olof och Lisbet

■ För en tid sedan fick partiexpeditionen i Stockholm följande brev med två virkade röda rosor, adresserat till Olof Palme:

"Vår Olof Palme
Sänder ett par rosor. De har vuxit i en grupp i Finspong (hos några sossekvinnor). De håller nu på att spridas över kanske hela Östergötland.
Dessa rosor tillhöra den rikt blommande, tåliga arten "Röd-hättan" — som aldrig slökar. Endast tacksamhet är dess grogrund. Vad är då naturligare än att översända ett provexemplar till vårt partis ledare.

Vi bifogar också en stor kram till Din hustru."

Vännerligen
Rut Landerholm
Gröna vägen 18 A
Finspong

— Utan att ta bort betydelsen av alla andra, var ju Olof Palme fantastisk under valrörelsen! Höll 75 föredrag, och hade ensam alla de andra tre emot sig. Jag såg han hade en ros som slökade i ena knapphålet. Och jag tänkte det vore bra med den här i stället. Säger Rut när Aktuellt ringer.
Idén till rosen har kommit

från några kvinnoklubbister i Östergötland — men utformningen av den är Ruts. Det är också hon som virkat den och flera stycken till, som hon nyligen skänkt Östergötlands kvinnodistrikt och framför allt deltagarna på "MorgonBris" 75-årsjubileum i Norrköping för en tid sedan.

— Jag fortsätter virka så långt säkerhetsnålarna jag fått av en vän att fästa fast rosorna med nåckor, säger Rut. Det är klart, helt gratis kan jag väl inte hålla på jämt. Men det här är så roligt! Intresset för rosen gör att jag känner mig ungefär som en maskros som sprider ut sitt frö!

Du finner en virkbeskrivning till rosen i "MorgonBris" julnummer (8/79), som kan rekvideras för fyra kronor från MorgonBris. Socialdemokraterna, 105 60 Stockholm, telefon 08/23 87 50. ■

Samlarhälsningar
medl.32

Olof

Att ABF:s verksamhet har bestått av att tillhandahålla studiematerial, lokaler och ledare för allehanda studier, det vet jag. Att man också har haft ett brett musikutbud med kårer och körer är också bekant.

Mina kunskaper om gångna tiders verksamhet är ändock mycket bristfälliga, så därför har jag inga teorier om, i vilka sammanhang dessa fyra pappmärken kan ha använts.

Du som vet något om detta kan väl skriva och berätta för oss.

Detta märke, en svensk flagga med "A.B.F." i svart, kommer från en samling där det yngsta daterade märket var från 1926.

Detta märke från 1934 har ett rött tryck på vit papp.

Detta märke från 1938 har ett svart tryck på gröntonad papp.

Detta märke är vitt med blått tryck. Det är inköpt tillsammans med föregående, så troligen kommer det från samma tidsperiod.

Samlarhälsningar
medl. 32

Olavi

När jag bläddrade i några årgångar av N.O.V:s tidning Verdandisten såg jag att man på höstarna hadde en agitationsvecka kallad "N.O.V:s Vecka" eller kort o gott "Veckan". Anonseringen inför 1915 års "Vecka" den 10-17 oktober var ganska omfattande med bl.a. en bild på ett märke.

VECKANS märke, vars utseende synes härövan, är nu färdigt och bör av alla loger omedelbart rekvideras från Rikslagens expedition. Märket säljes av logerna för 10 öre och priset från Rikslagen är endast 5 öre pr st. Ingen reklam för Veckan kan vara mera effektiv än att Veckans märke bäres av alla ordensmedlemmarna och alla andra som sympatisera med Veckans motto.

Märket är av vit papp, 40 mm. stort. Kanten är grön, likasom kransen. Texten är röd.

Ur annonseringen inför 1916 års Vecka kopierade jag detta:

*

Märket "det röda hjärtat" måste bäras av alla! Det kommer också att bäras av alla om blott duktiga försäljare finnas i logerna! Inlet nykterhets- och fredsmärke går upp emot "Det röda hjärtat". Det väcker uppsende överallt och agiterar bättre för nykterhetsaken, fredsidén och N. O. V. än hundrade föreläsningar. Men det måste bjudas ut! Det måste försäljas! Och minns: för varje 10-tal märken, logen säljer, får logkassan, som kanske inte är så fet, en riksdaler i behållning. Man kan och får ofta anstränga sig för mindre! Det lönar sig alltså ur mer än en synpunkt att ligga i för märket!

*

Tyvärr ingen bild på märket. Ur annonseringen kunde jag utläsa att Veckans motto var: "För människovärdets seger".

Vi har hittat nedan avbildade märke, det svarar bra mot beskrivningen och har ju rätt devis. Det är ett tidstypiskt knappmärke, ca. 19 mm. stort. Det har ett rött hjärta på blå grund, texten är vit.

Samlarhälsningar
medl. 32

Olavi

Föreningsstyrelser och Fästkommitterade

torde benäget observera, att **fästmärken** med fastsatta nålar pryda upp och skänka en högtidlig prägel vid **fäster** och **demonstrationer**, samt äro till god nytta vid **kontrollen** å lustresor och dylika tillfällen.

Vi tillvärka som specialité **alla slags märken** med och utan nålar och vi stå gärna till tjänst även om brådska nödvändiggör leveransen av beställningen på synnerligen kort tid. **Emblem, vapen eller andra prydnader kunna erhållas å märkena.**

WILHELMSSONS BOKTR. A.-B.

247 Riddaregatan 17, Stockholm.

Riks 25 65. Allm. 6 47.

Åvanstående annons hittade jag i tidningen Verdandisten från 1915.

Wilhelmssons var ju den firma som producerade våra i:a majmärken åren 1894 - 1911.

Inte bara dessa, utan man var också leverantör av märken till en mängd föreningar och organisationer här i landet. Arbetarrörelsen och Nykterhetsrörelsen tillhörde nog storkunderna. Många av dom märken vi hittar idag har firmans märke på baksidan.

Det mest intresanta är märket som avbildats i annonsen. Jag undrar om det fins kvar något ex. i original, eller om denna bild är enda beviset på att märket har existerat. Vilken färg märket har vet vi ju inte, men storleken är nog 38 X 48 mm., detta utifrån andra märken som Wilhelmsson har gjort med denna skärning.

Om du vet något mer om detta märke, så hör av dej.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Hur gammalt detta märke är, har jag inte kunnat få reda på. (kanske -80talet?) Märket är rött med vit text och två vita rutor med svart text. Knappn är 25 mm.

Detta var Luleås valmärke 1998. Märket är vitt med svart text och en röd ros, 38 mm. är storleken.

SSU i Göteborg gav oss detta märke 1995. Det är ett plastmärke med rött tryck på gul botten, 40 mm, är diametern.

1999 fick vi också ett nytt märke från Industri Facket. Varför vet jag inte. Märket är rött med vit text och loggo. Storleken är 38 mm.

Samlarhälsningar
medl.32

Ola

Först några kompletterande uppgifter till rapport 224.

SSU-RM i Kristinehamn var en orienteringstävling den 17 - 18 aug. 1957.

SSU-NM var en skidvecka som inleddes med att man bevistade Vasaloppet och därefter hade olika aktiviteter i och kring Sälen, för att sedan avsluta veckan med dom egentliga tävlingarna den 13 mars i Mora.

SSU-Olympiaden i Degerfors arrangerades av mellansvenska SSU-distrikten. Tävlingarna pågick den 15 - 17 aug. och omfattade mest lagidrotter, såsom Fotboll, Handboll, Vollyboll, olika stafetter i löpning och även orientering.

Två jubileumsmärken har vi fått från SSU.

Det första, till 75-årsdagen 1992.

Märkena är numrerade och upplagan uppgick till 500 ex. Den runda delen av märket är brunt, SSU och fanan är röda. "75" i svart och övriga linjer i guld. Storleken är ca. 23 x 29 mm.

Det andra märket kom till 80-årsdagen 1997.

Märket är ockragult, med "80" i grönt. Konturlinjerna är röda, SSU i guld på röd grund, övrig text är svart. Storleken är ca. 26 mm.

Samlarhälsningar
medl.32

Olav

1993 drog SSU igång en kampanj för det mångkulturella samhället. Märket man använde, var samma hand som till kampanjen "Rör inte min kompis" på 80 talet, men nu med en engelsk text. Det gjordes 4 varianter= svart med vit text, gul med röd text, samt en röd och en blå med svart text.

Kampanj mot våldet

Oj, så många märken det beställdes när Aftonbladet startade kampanjen "Rör inte min mormor", "Rör inte min farmor". Många ungdomar ville visa sin avsky mot att äldre människor rånas och miss-handlas. 15 000 märken beställdes direkt.

PRO ställde sig bakom kampanjen och PRO-are i Stockholm hjälpte till att plocka märken i kuvert. De som ställde upp var Alvar Lindqvist, Karin Anell, Brita Pettersson, Sonja Jacobsson, Märta Johansson, Fridborg Hjelm och Hans-Eric Roxne.

Ett antal märken sändes också till PRO-distrikten.

PROs styrelse har i ett

brev till justitieminister Gun Hellevik krävt en överläggning om åldersbrotten. Bakgrunden är Statistiska Centralbyråns (SCB) uppgifter om att 150 till 200 äldre i Stockholm varje månad utsätts för rån eller väskryckning.

SCBs undersökning visar också att många äldre är rädda för att gå ut på kvällarna.

Rent statistiskt löper äldre mindre risk att ut-sättas för brott än yngre. Men enligt PRO beror de låga siffrorna för äldre på att de inte vågar sig ut i miljöer där det begås brott.

Justitieministern har i ett svar meddelat att hon inte har tid att träffa PRO.

Leif Karlsson

Märkena är svarta, handen är vit med röd text. AFTONBLADET i gult på vitt fält.

Det finns två upplagor, på den ena är texten i handen mörkare röd och AFTONBLADET något större. 38 mm. stora är dom.

Kampanjen var 1993

Till sist ett tillägg till rapport 52,

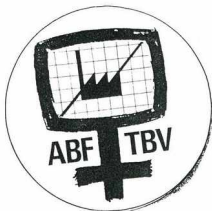
Det fanns en variant där texten är skriven på finska.

Märket är svart med vit text.

Samlarhälsningar medl. 32

Olavi

Från ett seminarium som hölls i Umeå 1984, påstås detta märke komma. Temat för sammankomsten skall ha varit: Hur ser vi på näringslivet ur ett kvinnoperspektiv.

Märket är 56 mm. stort, med ett lilafärgat tryck på rosa grund.

Från vilket sammanhang detta märke kommer vet jag inte. Utgivet på 80 talet tror jag. Märket är blått med röd text, ABF i vitt. Storlek 56 mm.

1993 firade ABF i Botkyrka-Salem sin 70 årsdag. Märket är utfört i flerfärgstryck och 44 mm. stort.

1% av BNP till kulturen. En rimlig nivå ansåg ABF 1994. Märket är rött med vit text, 37 mm. är storleken.

Detta märke lär ska ha lanserats i samband med partikongressen 1996. Det påstås att man ville testa hur folk uppfattade och reagerade på denna nya loggo. Märket är gråblått med vit dekor, 38 mm. stort.

Till sist, ett agitationsmärke från Norrtälje 1999. Märket är vitt med röd text. 38 mm.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Här följer en lista på dom märken som arbetarrörelsens olika grenar använde i valrörelsen inför kärnkraftsomröstningen 1980.

SAP förordade linje 2, vilket också var LO:s ståndpunkt.

Märket är rött med vit text och en gul "sol" 38 mm. stort.

Det fanns också en grupp socialdemokrater som bildade SAFE = SOCIALDEMOKRATISKA ARBETSGRUPPEN FÖR EN ALTERNATIV ENERGIPOLITIK, vilka förordade linje 3, (snabbavveckling).

Deras märke är gult med svart tryck, 30 mm.

Även "vänstern" var splittrad. APK förordade linje 2, medan VPK förordade linje 3.

APK:s märke är vitt med svart text.

I mitten en orangegul

"Atomblobma"

30 mm. stort är märket.

APK stöder 2:an

Arbetarpartiet Kommunisterna har nu gått in i märkesriden med en egen knapp med texten "JA — all energi i samhällsarbets för linje 2 — det alternativt överensstämmer näring, säger partiledaren Rolf Hagel. Han betonar vidare att APK arbetar för fredlig användning av kärnkraften och att säkerhets- och miljöfrågorna kräver en samhällsbygg energisektor.

Linje 3,

Folkkampanjen NEJ till kärnkraft, till vilken VPK anslöt sej, hadde flera märken.

Huvudmärket har texten: ATOMKRAFT ? NEJ TACK.

Det fms också ett med texten: ATOMKRAFT ? RÖSTA NEJ.

Det fins också ett litet nålmarke, 14 mm. stort, som är reliefpräglad. Metallfärgen är koppar, texten är densamma som på huvudmärket.

Dom två första är 38 mm. stora, båda är gula, texten svart. i mitten en glad "sol".

Samlarhälsningar
med l. 32

Olovi

Valrörelsen inför EU-parlamentsvalet 1999, lämnade inte så många märken efter sej. Jag har bara hittat dessa tre, pluss en från SSU, se rapp.341.

Detta var väl partiets officiella valmärke.
Det är rött och har vit text.
Storlek 37 mm.

Nästa är ett bidrag från Metall.
Märket är gult.
Texten: RÖTT, EU och melalloggon i rött, övrig text är blå.
37 mm. är storleken.

Detta var det enda personvalsmärket
Det är en sorts klistermärke, man sa att det var avsett att klistra på kläderna. Märket har en filtliknande yta. Den yttre ringen är röd med svart text upptill, nertill är texten vit. I mitten är märket vitt med svart text förutom översta raden som är röd.
Storleken är ca. 50 mm.

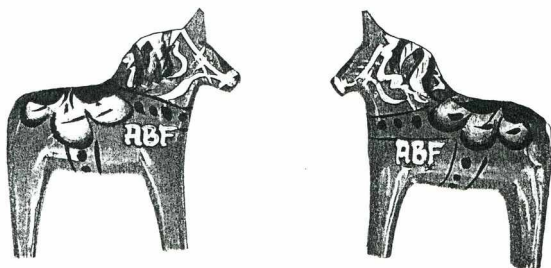

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

1995 års upplaga av arrangemanget "Ordet Fritt" höls i Borlänge den 20 - 22 april.
Till denna träff hade man låtit göra ett brochmärke av en dalahäst som delats i två halvor, vilket gör att det fins både vänster och högervända hästar.
Dom är skurna i trä, rödmålade och deckorerade med traditionellt kurbitsmåleri. "ABF" i vitt.
Storlek ca. 50x50 mm.

Tidigare har man arrangerat en serie möten under benämningen "ABF FORUM".
Från åtminstone två Forum fins det märken, nämligen: 1979 som var i Malmö och 1980 som var i Norrköping.
(Känner Du till fler så skriv en rad)

Märket från 79 är i rött och guld med svart text, 34 X 46 mm. stort.

Märket från 80 är vitt med rött tryck, 38 mm. stort.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

SVENSKA TRYCKAREMÄRKET

UNDER NORDISKA TRYCKAREMÖTET I OSLO 1938 samlades den 19 juli de svenska kollegerna till en enskild överläggning där bl. a. frågan om ett tryckaremärke framfördes av ombud från Malmö tryckareklubb. Förslaget godkändes enhälligt och uppdrogs åt representationsfondens styrelse att infordra skisser och kostnadsförslag, och resultatet blev det vackra tryckaremblem som sedan 10 år pryder mången kollegas rockuppslag.

Märket utföres i tre valörer, varav ett i guld och ett i silver, som tilldelas kolleger vilka nedlagt ett uppoffrande arbete för tryckarekåren.

Guldmärken har tilldelats 12 kolleger, varav 3 till Malmö, silvermärken har utdelats 61 stycken, därav 2 stycken till Malmö och av det vanliga i legerad metall har försålts 1.192 märken inom respektive klubbar eller sektioner.

Detta är ett av dom sällsynta tillfällen då jag har hittat något om fackliga märken i literaturen. I Malmö Tryckareklubbs minnesskrift 1899 - 1949 hittade jag denna informativa sida, där vi får veta att detta märke finns i tre valörer.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

Ibland hittar man godbitar när man läser böcker.
 Det är inte ofta man har skrivit om märken, som här i
 Gruvs historik.
 Vi får här en fullständig information och förklaring av
 märket, vilket jag dessvärre inte kunde ge när jag skrev
 rapport nr.50.

Förbundsmärket

På Gruvs kongress 1939 beslöt man att skaffa ett förbunds-
 märke. Förbundets symbol användes för att ge förbundet iden-
 titet i skilda sammanhang. Den finns på fanor och standard men
 också på en särskild förbunds nål. Här återfinns flera av de
 mineraler som bearbetas i de svenska gruvorna. Den runda
 ringen symboliserar guld, den runda ringen i kombination med
 vinkeln över ringen symboliserar zink, den snedställda pilen
 tillsammans med ringen symboliserar järn, korset i ringens
 underdel utgör tillsammans med ringen symbolen för koppar
 och tecknet som är placerat inne i ringen symboliserar bly.

Guld

Zink

Järn

Koppar

Bly

Förbundet hadde också ett förtjänstmärke i 18K guld. ✓
 Storleken är densamma, 11 x 14 mm. som förbunds nålen.
 Den röda emaljen är något ljusare och blytecknet i mitten
 har en något större sväng.

Samlarhälsningar
 medl.32

Olavi

SENEFELDERKLUBBEN.

1961 bildades Senefelderklubben i Göteborg. Detta sedan de tre grafiska förbunden, litograf- Typograf- och Bokbindareförbundet slagits samman till Grafiska Förbundet. Inom Litografförbundet fanns tidigare olika sektioner som hade till uppgift att tillvarata de olika yrkeskategoriernas intressen.

I Göteborg fanns sedan tidigt 1930-tal en sektion inom Litografförbundet som hette Tecknarklubben, uteslutande bestående av merkantila handlitografer som med stor konstnärlig och teknisk kunnighet framställde alster för kommersiell tryckning. Nya tekniker kom sedan under 40-talet att undan för undan förändra arbetsmetoderna, men Tecknarklubben fortsatte under kommande årtionden med ungefär samma verksamhet. Inom parantes kan nämnas en social sida där långvarigt sjuka medlemmar kunde få ekonomisk hjälp, detta finansierades genom utlottningar av medlemmars konstnärliga alster och genom obligatoriska avgifter.

När sedan sammanslagningen av Förbunden verkställdes, uttryckte klubbens medlemmar ett bestämt önskemål att få fortsätta sin sammanhållning under andra former då Tecknarklubben formellt avvecklades. Därför bildades Senefelderklubben.

Namnet Senefelder kommer av uppfinnaren och utövaren av litografimetoden, Alois Senefelder, 1771-1834, av tjeckisk börd, verksam i München där uppfinningen gjordes 1798.

Efter klubbens bildande utlystes en intärn tävling om ett klubbmärke och det förslag som fick mest röster var utfört av ordf. Karl-Erik Olsson, allmänt kallad "Klicken". Märket beställdes i ca. 30 ex. och bars av medlemmarna som ett bevis på sin yrkestilhörighet. Ingen utanför klubben kunde erhålla den.

Klubben hade fram till slutet av 80-talet en fortlöpande kontakt med varandra med regelbundna möten och sammankomster där även medlemmarnas familjer deltog. Många av de ursprungliga är nu borta och klubbens verksamhet är nu, 1995, mycket sporadisk.

Historiken nedtecknad av Sture Estving, klubbens siste ordf.

Klubbmärket är rödemaljerat, texten i silver, storleken är ca. 8 x 13 mm.

Samlarhälsningar
medl. 32

Olavi

1985 var det dags för Grafiska Fackförbundets avd. 084 Uppsala att fira sin 100 årsdag.

Till detta lät man prägla en medalj. Det är en praktfull pjäs med hela 45 mm. storlek, den är hängd i ett band med färgerna rött, vitt och rött. Motivet på medaljen är Uppsala högar och en runsten på vilken det står "I upplysning och gemenskap vi arbetar". (samma motiv finns på avdelningens fana). Medaljen finns i guld, silver och brons. Guld och silver versionerna utdelades till förtjänta medlemmar i samband med hundraårsjubileet. Bronsmedaljen fanns till försäljning.

Dessa märken kommer från Grafiska Fackföreningen Stockholm.

Det första är avdelningens märke, det är gjort av gulmetall och röd emalj. Storleken är ca. 8 x 11 mm

Nästa lär vara ett förtjänstmärke. Det är gjort i gulmetall som är igenombruten, bokstäverna är blankpolerade, kransen är matt. ca. 18 mm. stort.

Man har också en sångkör. Deras märke är också igenombrutet, bokstäverna är röd och kransen grönemaljerade. Metallfärgen är gul, storleken ca. 16 mm.

Man räknar sina anor hela 150 år tillbaka. Detta firade dom 1996. Märket man lät göra är relieffpräglad, där dom nedsänkta partierna är skiffergrå och dom upphöjda delarna är tennfärgade. ca. 12 x 14 mm är storleken.

Samlarhälsningar
medl.32

Olavi

SVENSKA GJUTARE FÖRBUNDET (till Metall 1964).

Förbunds nålen är utförd i gulmetall och röd emalj, ca. 17 mm.

Tre kongressmärken fins, (kända). Det första är utfört så att man fäster en namnbricka i hållaren under förb.märket. Mest troligt är väl att man använt det vid flera kongresser. Nästa är från XI kongressen 1934. Märket är av relieffpräglad gulmetall, storleken är ca. 24 mm. Det tredje märket utgavs till Jubileumskongressen 1943. Även detta är relieffpräglat, metallfärgen är koppar och storleken är 19 x 14 mm.

Förbundets Hederstecken, en praktfull relieff, hela 140 X 105 mm. stor. Utförd i en mattpolerad silvergrå metall. Om man vill kan man hänga den på väggen, för på baksidan fins det en upphängningsanordning.

HEDERSTECKEN

FÖR MÅNGÅRIG PLIKTROGEN INSATS

SVENSKA GJUTARE FÖRBUNDET

Ännu ett intresant märke från Varbergsamlingen. Jag har nu lyckats få fram en del om detta möte i Malmö. Från Metallarbetaren 5/7 1919 har jag kopierat ett inledande stycke från ett ganska långt repotage från mötet.

Jag har också fått en del material som rör Metallarbetaremötet i Skåne 8/7 1917. (se rapp.82). Om detta möte stod att läsa om i Metallarbetaren 14/7 1917.

Jag har också fått ta del av den korenspondans mellan dom skånska arrangörerna och Metalls förbunds kontor i Stockholm, rörande dessa möten. Detta material fins numera tillgängligt i Varberg-samlingen.

Samlarhälsningar
medl.32

Olav

1919 Ett skånskt metall- arbetaremöte.

Skånes organiserade metallarbetare hade till söndagen den 22 juni inbjudit till gemensamt möte i Malmö Folkets park. Till mötet hade jämväl inbjudits kollegerna på andra sidan Sundet, men på grund av pass- och kommunikationssvårigheter hade inbjudan ej kunnat efterföljas. Från Skåneavdelningarna voro dock rätt många medlemmar tillstädeskomna för att deltaga i dagens festliga sammanvaro.

De festdeltagare, som anlände med stambanan och Väst kustbanan möttes på morgonen vid statens järnvägsstation av kamraterna i Malmöavdelningen, varefter samling skedde för avmarschen till festplatsen, Folkets park, med fanor och musik i täten. Den ståtliga parken låg i sin vackraste försommarskrud och vimlade som vanligt av besökare.

De till flera tusental uppgående festdeltagarna hälsades välkomna av Malmöavdelningens expeditör, hr G. F. Akerberg, som i ett kortare anförande tillönskade en angenäm sammanvaro.

Ordet lämnades därpå till vårt förbunds ordförande hr K. W. Holmström.

Hr Holmström gav i sitt anförande en återblick över förbundets senaste utvecklingskede och dess betydelse för medlemmarna. I sam-

1917 Skånskt järnarbetaremöte.

I Lunds vackra Folkets Park hölls söndagen den 8 juli ett stort järnarbetaremöte, besökt av förbundsmedlemmar från de flesta av förbundets Skåneavdelningar. Där möttes kolleger från Malmö, Svedala, Landskrona, Esbov, Hässelholm, Högöpinge, Svälöv, Tyngne, Arlov, Limhamn, Köpingsbro, Lomma, Sjöbo m. fl. orter. — Parken, som stod i sin härligaste högsommarsgräng, vimlade av de tusenden besökande, vilka på alla angenämmaste sätt förlustade sig den vackra sommardagen.

Förbundets ordf. hr K. W. Holmström höll ett med starkt intresse åhört fackligt agitationsföredrag, inuånande till fortsatt trohet mot organisationerna.

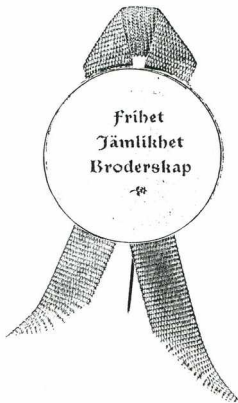
På eftermiddagen vidtog det vanliga livet i parken, nu förstärkt med de tusentals besökande. Dansbana och restaurant frekventerades livligt.

En del mötesdeltagare begagnade tillfället att på eftermiddagen besöka Kulturstoriska museet, som tillhört ägrätt med en lägre inträdesavgift än den vanliga. — Dagen efterlämnar hos alla mötesdeltagare det angenämmaste minne.

Att proklamera den 6 juni som Röda Flaggans Dag får väl mest ses som en provokation mot borgerligheten. Märkena är tryckta i rött och vitt. Dom fins att beskåda på Arkivet i Stockholm.

Dessa tre märken kan man väl kalla Agitationsmärken. När och var dom är använda vet jag inte, dom är minst 75 år gamla. Märket med bandet är rött med svart text. Dom andra är röda med vit text.

Till sist ett gammalt valkampanjmärke som har några år på nacken. Det fins några 1:a majmärken tryckta med samma loggo och dom är från 20 - 30 talet. Märket är vitt med röd kant, fanan är röd med svart text.

Samlarhälsningar
medl.32

Olav

Här följer några märken från seklets början, då var det ganska stor turbulens inom Arbetarrörelsen i Sverige. Åtminstone i ungdomsleden. Detta manade mej till att bättra på mina bristfälliga historiekunskaper. Det blev en intresant återblick med många för mej obekanta puzzelbitar. För en amatör som jag återstår mycket letande, men när man hittar något så får samlandet en mening där märkena har något att berätta.

Märket från Kopparberg har jag endast sett som svartvit bild, vilka färger det har vet jag inte. Dom övriga är röda med vit text. Västeråsmärket har dessutom grågröna blad på sidorna. S.S.D.U.K. = Stockholms Soc. Dem. Ungdomsklubb.

Dom ungdomsklubbister som 1917 lämnade partiet bildade samma år "Social Demokratiska Vänsterpartiet, som 1921 antog namnet "Sveriges Kommunistiska parti". Märket är vitt med röd kant och krans, texten är svart. Vilken falang som står för utgivningen av det sista märket vet jag inte. Jag har inte hittat någon org. med namnet Sv. Socialistiska Ungdomsförbund från 1925. Märket har en röd ring med vit text, i mitten blått med en svart örn.

Västervik Fackföreningar Samorganisation, märket är tryckt med röd färg på vit papp.
 Långed (ligger i Västerbotten), märket är rött med vit text och dekor.
 Södertälje Fackf. Samorg. märket är i mitten gult med vita händer omgivet av en röd ring med svart text, sedan kommer en grön krans och längst ut är det gult.

Dessa tre märken har jag avbildat utifrån fotografier tagna på arkivet i Stockholm. Om storleken blivit rätt vet jag ej. Borås märket är rött med svart text. (se även rapp.69) Dom andra två märkena är anonyma beträffande ålder och utgivningsort. Båda är i flerfärgstryck, den första har en röd ram och den andra en blå.

I-Varberg samlingsen fins dessa tre anonyma märken. Det första är rött, även texten på det vita bandet. Det andra är vitt med röd fana och text. Det tredje är också vitt med rött tryck, men här är texten grågrön.

Här följer en lista på några 1:a majmärken som jag inte vet var dom är använda. Listan är sammanplockad från ett flertal samlingar.

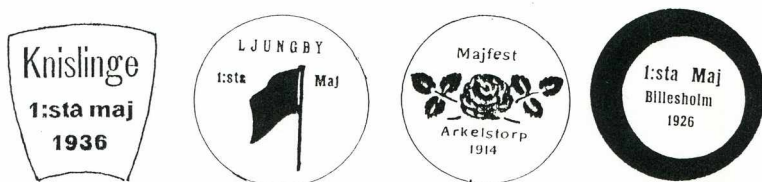

En beskrivning av några skånska förstamaj märken.

Den första är av vit papp med rött tryck
 Den andra är av ljus gulbrun papp med rött tryck.
 Den tredje är av röd papp med svart tryck.
 Den fjärde är av gul papp med rött tryck.

Knislinge märket är rött med svart text.
 Ljungby märket är vitt med röd fana och text.
 Arkelstorp märket är rosa med rött tryck.
 Billesholm märket har en röd kant och text på vit grund.

Skivarp märket är rött med ett vitt band, texten är grågrön.
 B.A.K. (jag tyder det till Bjärnums Arb.kommun)
 Märket är ljusbrunt med brunt tryck.
 Det sista märket kommer också från Bjärnum, det är vitt med rött tryck.

Några 1:a majmärken från västsverige.

Dom två första är från Mölndal, och kompleterar rap.288. Märket från 1917 har en röd fana med vit text, bakgrunden är gul, med svarta ramlinjer. Märket från 1921 är vitt med röd text, blomman är tecknad i blått.

Dessa två kommer från Lilla Edet. Märket från 1925 är i mitten gult med vita händer omgivet av en röd ring med svart text. Sedan kommer en grön krans och längst ut är det gult. Märket från 1926 har svart text på röd grund. Blomman är vit, kanten är röd och vit randad.

Från Trollhättan kommer dessa två. Märket från 1917 är rött med vit text, frihetsgudinnan är tecknad i svart och vitt. Fanan hon håller är vit. Märket från 1923 är en röd fana med vit text.